Huoltovarmuuskeskus
Försörjningsberedskapscentralen
National Emergency Supply Agency

Eduskunnan talousvaliokunta
TaV@eduskunta.fi

LAUSUNTO

17.6.2024 HVK/2024/00615

Lausuntopyyntö talousvaliokunta 11.6.2024

Lausunto HE 67/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Huoltovarmuuskeskus kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta ja on perehtynyt lausuntopyyntöön ja hallituksen esitykseen HE 67/2024 vp. Huoltovarmuuskeskus esittää lausuntonaan seuraavaa:

Finanssisektori tuottaa yhteiskunnan toiminnan kannalta välttämättömiä palveluita ja se on yksi kriittisen infrastruktuurin keskeisistä toimialoista. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi tukee toimialan kyberuhkiin varautumista ja digitaalista häiriönsietokykyä.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan säädettävän Finanssivalvonnan toimimisesta EU:n DORA-asetuksessa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena sekä NIS 2 -direktiivissä ja CER-direktiivissä tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena pankkitoiminnan ja rahoitusmarkkinoiden infrastruktuurin osalta. Huoltovarmuuskeskus kannattaa tätä ehdotusta.

Hallituksen esityksessä esitetään, että Finanssivalvonta voisi toimivaltaisena viranomaisena siirtää uhkaperusteisen tunkeutumistestauksen tehtävän toiselle finanssialan kansalliselle viranomaiselle. Huoltovarmuuskeskus kannattaa hallituksen esityksessä esiin nostettua rakennetta, jossa Suomen Pankki vastaisi jatkossakin uhkaperusteisessa tunkeutumistestauksessa käytettävästä toimintamallista (TIBER-FI -toimintamalli).

DORA-sääntelyn myötä Suomessa toimivat rahoitusalan toimijat tulevat toteuttamaan yhdenmukaisella TIBER-FI -toimintamallilla omaa kyberhäiriönsietokyvyn testaamista. Huoltovarmuuden näkökulmasta tarkasteltuna on ensiarvoisen tärkeää pitkäjänteisesti ylläpitää ja kehittää finanssisektorin häiriönsietokykyä ja turvallisuutta jatkuvasti muuttuvassa digitaalisessa toimintaympäristössä. Jo ennen DORA-sääntelyn soveltamisen alkamista TIBER-FI -toimintamallin käyttöönottoa on vauhditettu Huoltovarmuuskeskuksen Digitaalinen Turvallisuus 2030 -ohjelman projektissa, jossa toimijoille on tarjottu

TIBER-FI -testaamiseen ulkoisten kustannusten tukea. Vuosille 2022-2024 ajoittuvan projektin aikana testejä ovat suorittaneet useat finanssialan toimijat. Toimijat ovat myös jakaneet testauskokemuksia muun muassa Huoltovarmuusorganisaation Rahoitusalan poolissa.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan lisättäväksi Finanssivalvonnasta annetun lain 3 § kohta 7, jossa Finanssivalvonnan tehtäviin lisätään kyberturvallisten toimintatapojen edistäminen ja finanssimarkkinoiden kriittisten toimijoiden häiriönsietokyvyn edistäminen. Huoltovarmuuskeskus kannattaa säännöskohtaisissa perusteluissa sivulla 34 esiin nostettuja asioita ja näkee tärkeänä Finanssivalvonnan roolin kyberturvallisuuden edistämisessä tilannekuvan ylläpidon ja jakamisen sekä Huoltovarmuusorganisaation toimintaan osallistumisen kautta.

DORA-asetuksen 4 artiklassa säädetään suhteellisuusperiaatteesta. Suhteellisuusperiaatteen käyttö tulee punnita tarkasti olemassa olevat riskit huomioiden. Huoltovarmuuteen vaikuttava laaja-alainen finanssialan toimijoita koskettava häiriötilanne voi lähteä liikkeelle esimerkiksi toimialan pienen toimijan riskienhallintaan liittyvästä laiminlyönnistä tai kyseiseen toimijaan kohdistuvasta onnistuneesta kyberhyökkäyksestä. Tällöin tilanne voi eskaloitua ja levitä laajemmin rahoitusjärjestelmään ja vaarantaa koko markkinan toiminnan sekä mahdollisesti myös lamauttaa koko yhteiskunnan toimintoja laajemmin vaarantaen näin huoltovarmuuden toteutumisen.

Lisätiedot

Lisätietoja antaa Tehi Palletvuori, johtava varautumisasiantuntija (tehi.palletvuori@nesa.fi, puh. 0295 051 032).

Jarna Hartikainen

Johtaja, varautumisen suunnitteluyksikkö

Jakelu

Talousvaliokunta